

24

Stemmingen Stervenshulp aan ouderen

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van **het Burgerinitiatief "Legalisatie van stervenshulp aan ouderen die hun leven voltooid achten"**,

te weten:

- de motie-Dijkstra over het bieden van stervenshulp onder strikte voorwaarden (33026, nr. 2);
- de motie-Klijnsma c.s. over de kabinetsreactie op het burgerinitiatief (33026, nr. 5);
- de motie-Klijnsma/Voortman over het stimuleren van een brede maatschappelijke discussie (33026, nr. 6).

(Zie vergadering van 8 maart 2012.)

De voorzitter:

Aangezien de motie-Klijnsma c.s. (33026, nr. 4) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van behandeling meer uit.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks):

Voorzitter. Wij hebben een zeer waardig debat gevoerd over het burgerinitiatief dat stervenshulp mogelijk maakt wanneer mensen hun leven voltooid achten. GroenLinks vindt dat na zorgvuldige afweging van diverse factoren uiteindelijk alleen de persoon zelf bepaalt of hij of zij er nog wil zijn. Je mag er zijn, maar je hoeft er niet te zijn. Daarom steunen wij de motie-Dijkstra op stuk nr. 2.

GroenLinks hecht aan een zorgvuldig maatschappelijk debat over dit belangrijke onderwerp. Daarom hebben wij daarover zelf een motie ingediend. Ook staan wij onder een motie waarin het kabinet wordt verzocht om een inhoudelijke reactie op het burgerinitiatief. Daarmee kan het kabinet zich niet langer verschuilen en zal het bij de evaluatie van de Euthanasiewet positie moeten kiezen. GroenLinks ziet uit naar debatten binnen en buiten deze Kamer over dit thema. Dankzij de initiatiefgroep Uit Vrije Wil staat dit onderwerp steviger dan ooit op de politieke en maatschappelijke agenda.

□

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):

Voorzitter. Wij zijn de initiatiefnemers van het burgerinitiatief Legalisatie van stervenshulp aan ouderen die hun leven voltooid achten veel dank verschuldigd. Er is een goed debat op gang gekomen. De Partij voor de Dieren onderschrijft het principe dat mensen gaan over hun eigen leven, ook als het aan het einde draait om de stervenswens. Wij steunen dan ook de motie van D66 waarin die principe-uitspraak wordt gedaan.

Wij onderschrijven ook dat het debat pas net is begonnen en dat wij er gezamenlijk, in de samenleving, goed over moeten nadenken hoe wij dit verder vormgeven. Daarom zullen wij ook de andere moties die om een

voortzetting van dat maatschappelijk debat vragen van harte ondersteunen.

□

Mevrouw **Klijnsma** (PvdA):

Voorzitter. Een burgerinitiatief is een heel bijzondere aanleggenheid. Veel Nederlanders hebben hun handtekening onder dit initiatief gezet. Namens de PvdA-fractie zeg ik de initiatiefnemers hartelijk dank voor al het werk dat is verricht. Wij hebben heel zorgvuldig gedebatteerd over "Uit Vrije Wil".

De PvdA wil zich de komende tijd richten op het maatschappelijk debat over de problematiek van het voltooid leven. Daarom steunen wij nu de motie op stuk nr. 2 nog niet, want wij hebben natuurlijk ook gezien dat het kabinet nog geen stappen voorwaarts wil zetten omdat het zonder de gedoogsteun van de SGP geen stappen voorwaarts kan zetten. Daarom stellen wij samen met GroenLinks, D66, VVD en PVV voor om het debat te heropenen bij de volgende evaluatie van de euthanasiewet.

De initiatiefnemers hebben hun werk absoluut niet voor niets verricht. Heel veel mensen in Nederland durven nu na te denken over het levenseinde, dus de geest van Uit Vrije Wil komt hier terug.

In stemming komt de motie-Dijkstra (33026, nr. 2).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, GroenLinks en D66 voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Klijnsma c.s. (33026, nr. 5).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de PVV en het lid Brinkman voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

□

Mevrouw **Dijkstra** (D66):

Voorzitter. Nu mijn motie op stuk nr. 2 (33026) is verworpen, wil ik een stemverklaring afleggen. D66 heeft zich in het debat over het burgerinitiatief nadrukkelijk willen uitspreken voor het principe dat op uitdrukkelijk verzoek van de individuele ouderen en onder strikte voorwaarde van zorgvuldigheid en toetsbaarheid, stervenshulp aan ouderen die hun leven voltooid achten, mogelijk moet worden. Wij vinden een maatschappelijke discussie over dit onderwerp belangrijk, maar ik zal er nadrukkelijk voor waken dat de maatschappelijke discussie wordt ingezet als uitstelmiddel om een oudere die zijn of haar leven voltooid acht, de vrijheid te ontnemen om zelf te bepalen hoe en wanneer hij of zij wil sterven. Vanuit die intentie stemt D66 voor de motie-Klijnsma/Voortman over het stimuleren van een brede maatschappelijke discussie.

In stemming komt de motie-Klijnsma/Voortman (33026, nr. 6).

Dijkstra

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Ik stel voor het burgerinitiatief met de stemmingen over de moties als behandeld te beschouwen en de initiatiefgroep hierover schriftelijk te informeren onder dankzegging voor het initiatief.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.